

Publiseringsfondet ved UiT - erfaringer og tanker

Jan Erik Frantsvåg
Open Access-rådgiver
Universitetsbiblioteket i Tromsø

Litt historikk om publiseringsfondet

- Ble vedtatt opprettet av universitetsstyret høsten 2010
- Fikk 300 000 i bevilgning for 2011
- Regelverk utarbeidet i fellesskap av Universitetsbiblioteket og Avdeling for forskning og utvikling
- [Regelverk og veiledning](#) klar i februar 2011
- «Satt i drift» og annonsert ca. 1. mars 2011
  - «Tilbakevirkende kraft»

Prinsippene

- Kun artikler i OA-tidsskrifter
  - Ikke hybrid, antologier og ikke monografier
- Kun APC
  - Ikke farger, sider, osv.
  - Men også submission charges
- «Alt eller intet»
- Forfatter er korresponderende forfatter
  - Knyttet til UiT
    - Ansatt
    - Student
    - Stipendiat

Prinsippene forts.

- Forfatteren har ikke ekstern finansiering som kan dekke kostnadene
- Tidsskriftet fyller visse kriterier
  - Registrert i DOAJ
  - På nivå 1 eller 2 i NSDs kanalregister
    - Eller meldes inn med rimelige utsikter til å bli godkjent
- Forfatter forplikter seg til å registrere artikkelen i Cristin og laste opp fulltekst umiddelbart etter publisering
- UBs avgjørelser er endelige og kan ikke påklages!

Proseszen

- Elektronisk [søknadsskjema](#) (Word) fylles ut
  - Enkelt skjema (1 side)
  - Få felter å fylle ut
  - Muligheter for supplerende informasjon
- Sendes per e-post til UiTs arkiv
  - Journalføres og distribueres til saksbehandler
- Allmektig saksbehandler avgjør og informerer
  - Kopi til UBs ledelse
- Saksbehandlingstid normalt 1–2 dager
  - Rekorden 2 timer

Informasjon

- Informasjon på [nettsider](#)
- Informasjon på Tavla under «Penger å hente»
- E-poster fra AFU til forskningsadministratorer ved enhetene
- Informasjon ved møter mellom UB og enheter
  - F.eks. formidlingskurs for Ph.d.-studenter ved Helsefak
- «Munn-til-munn»-metoden
- Trolig gjenstår mye før dette er godt nok kjent

Erfaringer

- Mange henvendelser som viser seg å gjelde hybrid
  - Distinksjonen er lite kjent
  - Mange fagfolk føler behov for å benytte hybrid
  - Slike henvendelser blir ikke journalført og saksbehandlet formelt, kun søknader
- Ingen søknader avslått så langt
  - Så langt har vi ikke vurdert strengt f.eks. ekstern finansiering
- Noen tror at dette favner alt som har med publisering å gjøre ...
- Positiv respons på kort behandlingstid

Noen tall

(per 17.11.2011)

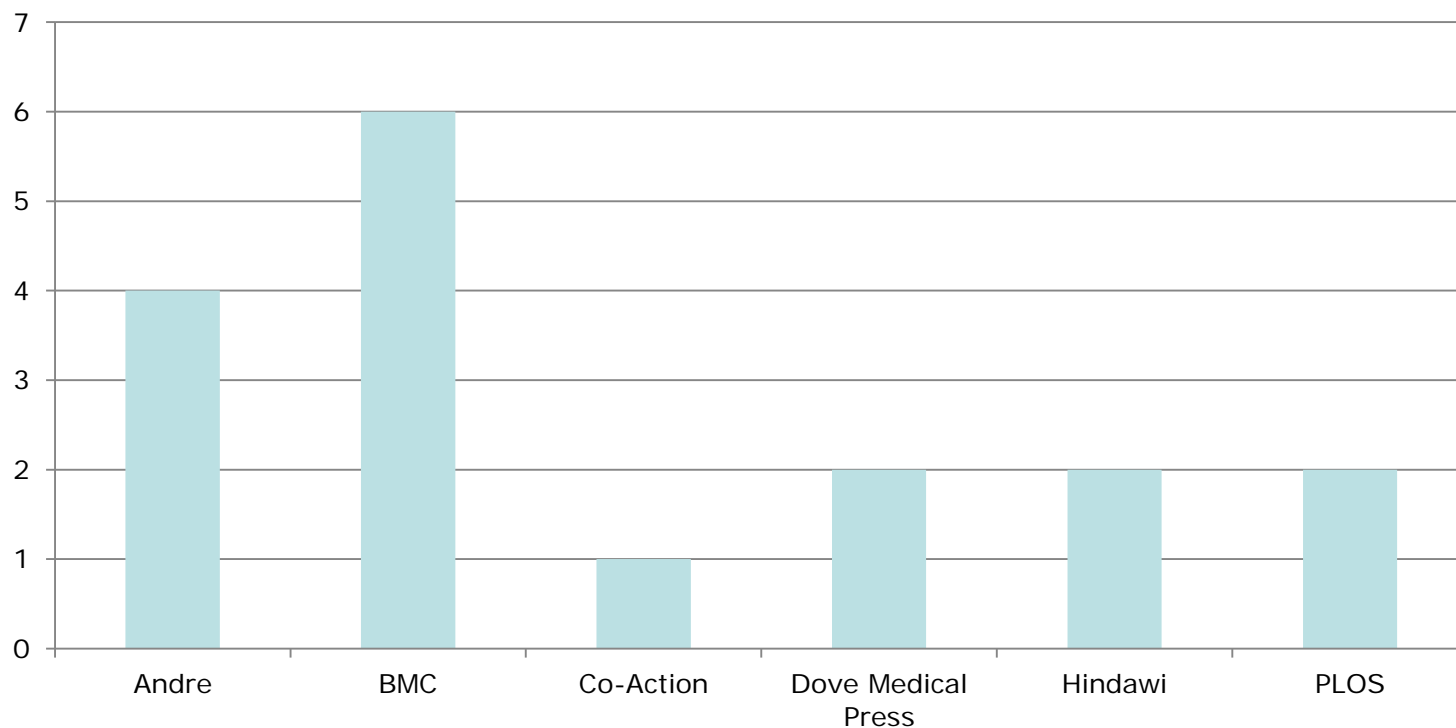
- 17 søknader mottatt og innvilget
  - 15 forfattere, en har fått 3 søknader innvilget
- Av 300 000 er 120 700 bevilget
  - 96 200 bokført betalt så langt
  - 24 500 innvilget og forpliktet, men ikke betalt
- GBP 10 000 forskuddsbetalt til BMC for å oppnå rabatter og enkel betaling
  - Så langt kun belastet GBP 1000 for 1 artikkel
  - 5 artikler betalt før vi fikk ordningen på plass
- Anslår forbruk 150 000 ved årsskiftet
- Får overført resten pluss trolig 300 000 for 2012

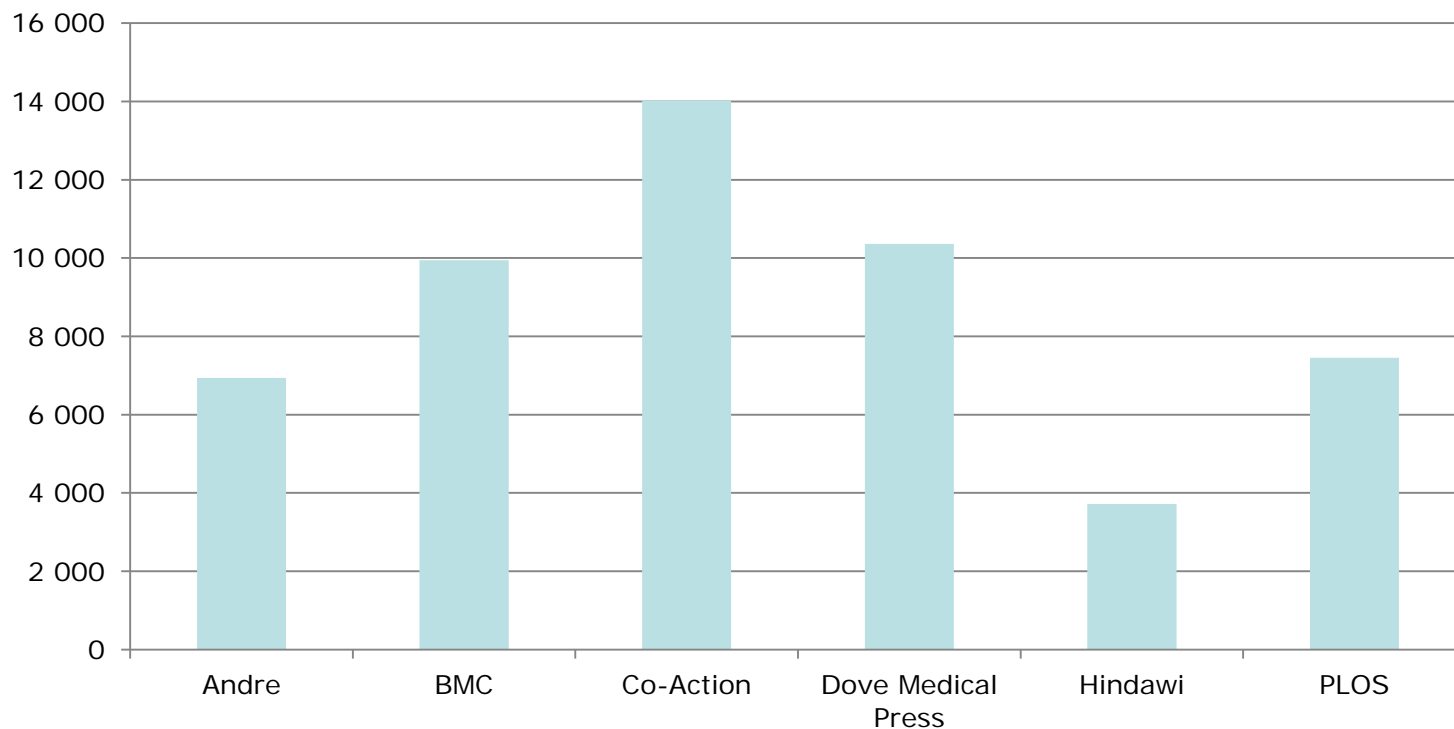
Antall per utgiver

(totalt 17 artikler, 9 utgivere)

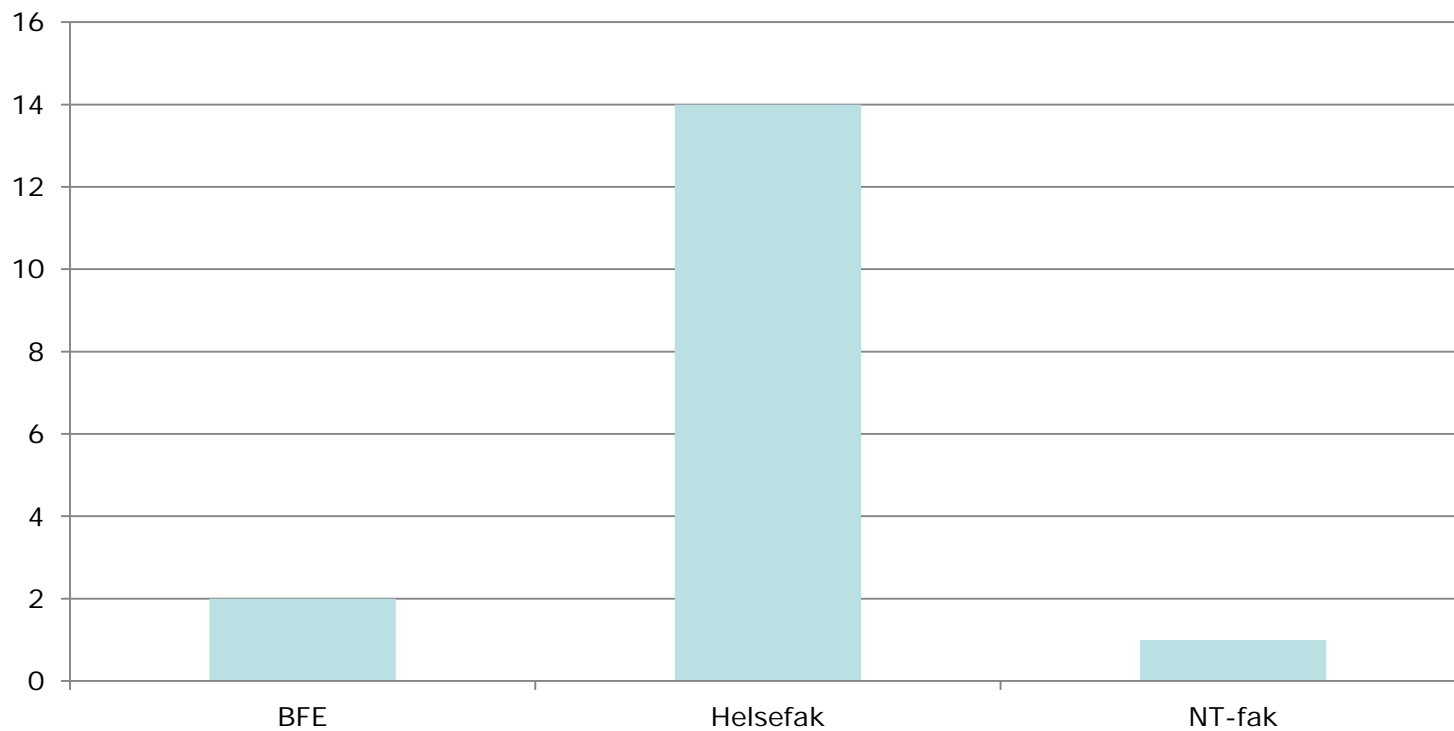

Gjennomsnittspriser

(gj. snitt totalt 8 503)

Fakultetsvis fordeling

Foreløpig konklusjon?

- Fungerer
  - Lettadministrert (15 min. per typisk søknad)
  - Så langt få vanskelige avgjørelser
- Ikke alle tidsskrift er registrert, tar tid
  - Tar avgjørelser ut fra en foreløpig vurdering
- Informasjonen har ikke nådd ut til alle som burde ha den
- Informasjonen er ikke godt nok forstått av alle administratorer
- Så langt er rammene rikelige

Problematisert intern fordeling

- Veldig skjevfordelt i retning av Helsefakultetet
- Juridisk fakultet mangler
  - Publisert ikke OA
  - Har i praksis ikke OA-kanaler (ennå)
- Fakultet for humaniora, samfunnsfag og lærerutdanning mangler
  - Publisert en del OA, men i tidsskrifter uten APC
- Bør dette ha konsekvenser for hvordan fondet finansieres?

Usikkerhetsmomenter fremover

- Bør vi ta inn hybrid?
- Hvordan vil OA-andelen utvikle seg?
- Finansierer vi publisering som finansjørene burde finansiert?
  - Det gjør vi helt sikkert
  - Hvor mye skal vi bry oss om det?
- Hva med OA-monografier?
- Får vi de midlene vi tror vi får
  - Og hvor langsiktig kan vi regne med dem?

Mega-journals

(et kort sideblikk)

- OA-tidsskrift som favner vidt
  - I tema
  - Publiserer alt som er verdig å bli utgitt
    - Vurderer faglighet og fremstilling
    - Ikke leserkrets og mulig påvirkning på impact
- PLoS ONE er den første
  - Publiserer i 2011 ca. 1,6 % av alt som registreres i PubMed Central
  - Fortsetter veksten vil dette være det eneste vitenskapelige tidsskriftet om få år
- Flere kloner er startet i 2011

mer om mega-journals

- Flere sentrale aktører har «kastet seg på»
- Trolig en forretningsmodell som ikke har lagt fremtiden bak seg
- Vil overta mye av dagens publiseringsvolum
- Vil «ødelegge» mange tradisjonelle tidsskrifter
  - Både TA og OA!
- Vil kunne medføre sterkt vekst i OA
  - det medfører økt behov for finansieringsløsninger hos institusjonene
    - Voksende publiseringsfond
    - Flere publiseringsfond

Monografier

- Trykte monografier har ikke særlig fremtid
  - Økonomien i dem er dårlig og uten tegn til bedring
- Infrastrukturer for og forsøk med OA-monografier etableres
- Mye monografipublisering foregår allerede med forfatterbetaling («trykkebidrag»)
  - Humaniora og samfunnsfag bedre mentalt forberedt på OA-løsninger som fordrer forfatterbetaling for monografier, enn for tidsskrift
- Hører dette hjemme i publiseringsfondene?

Konklusjon?

- Veien videre er usikker
  - Mye vi ikke vet – slik er gjerne fremtiden ...
- Publiseringfondet bør bestå
  - Blir trolig viktigere enn det er i dag
- Mulig at publiseringfond på 3–7 års sikt kan finansieres ved reduserte abonnementskostnader
  - Dersom mega-tidsskriftene får gjennomslag
  - «Big deals» blir kanskje ikke så interessante lenger?
- Alle institusjoner vil trenge publiseringfond i løpet av 3–7 års tid?

Takk for meg!

Jan Erik Frantsvåg

jan.e.frantsvag@uit.no

77 64 49 50 / 995 06 207